De verre reizen van Edmond Regout

Het maken van verre reizen is tegenwoordig niet zo heel bijzonder meer. Van exotische bestemmingen als Ivoorkust, Nepal, Sri Lanka of Peru kijkt niemand meer vreemd op. Door de ontwikkeling van de luchtvaart blijft de reistijd voor de verste afstanden tot hoogstens een etmaal beperkt. Maar wat nu nauwelijks meer dan een toeristische trip is, vormde een eeuw geleden nog een heel avontuur. Bovendien moest je méér dan welgesteld zijn om je een dergelijke uitspatting te kunnen veroorloven. De meeste gegoede burgers waagden zich niet aan een dergelijke onderneming. Een paar weken Knokke of Scheveningen in de zomer en zo nu en dan een weekend Parijs was veel comfortabeler. Wereldreizigers waren er rond 1900 maar weinig.

Oponthoud op de terugreis met de Transsiberië Expres in het voorjaar van 1903 bij een kampement aan het Baikalmeer. De trein moest toen nog per veerboot over het meer.

Een van de uitzonderingen was Edmond Regout (1870-1926). Hij was een kleinzoon van de bekende Maastrichtse ondernemer Petrus (I) Regout. Zijn vader was Gustaaf, de jongste zoon van Petrus, zijn moeder Louise Pétry uit Aubin-Neufchâteau. Edmond was de tweede van vijf zonen. Zijn oudste broer heette net als zijn vader Gustaaf. Na Edmond kwamen Alfons, Adolf en Eduard.

Het gezin woonde op Vaeshartelt, het kasteel aan de Meerssenerweg waar grootvader Petrus zelf ook met zijn vrouw en kinderen gewoond had. Edmond heeft er een mooie jeugd gehad. De bossen en weilanden van wat nu de Beatrixhaven is, vormde toen één groot speel- en later jachtterrein voor hem en zijn broers. Zij waren fanatieke ruiters en jagers. Ieder najaar werden familieleden en vrienden uitgenodigd voor groots opgezette drijfjachten.

De vijf broers. Van links naar rechts en van oudste naar jongste: Gustaaf, Edmond, Alfons, Adolf en Eduard.

Edmond bleef ongetrouwd en leefde als rentenier. In 1902 kocht hij kasteel Meerssenhoven van de familie Olislagers en moderniseerde en verfraaide het. Tot het eind van zijn leven bleef hij er wonen.

In het familiearchief Regout, dat bij het Regionaal Historisch Centrum Limburg bewaard wordt, bevinden zich 49 brieven die Edmond uit verre oorden naar huis stuurde en een aantal albums met de foto's die hij er maakte. Dit materiaal is afkomstig van drie grote reizen: 1. naar Amerika van eind maart tot september 1895; 2. naar Indië (Indonesië) van mei 1898 tot na februari, mogelijk tot zomer 1899; 3. naar Ceylon, Indië, Hongkong, Japan en terug met de Transsiberië Expres van september 1902 tot april 1903.

De tweede reis zal eveneens in Japan geëindigd zijn, want een van de fotoalbums in het archief met foto's uit Japan draagt het opschrift: 'Souvenir de voyage Japon 1899 E.R.' Hier zijn echter geen brieven van bewaard. De laatste reis maakte hij samen met zijn jongste broer Eduard, die ook een aantal brieven schreef. Eduard kreeg onderweg malaria en zag zich genoodzaakt in Batavia (Jakarta) achter te blijven. Uit een van zijn brieven blijkt dat Edmond het geen probleem vond om alleen verder te reizen:

'Eduard klaagde over malaria. Hij zal zich daar snel van ontdoen, wanneer hij naar het noorden gaat waar het winter is. Ik amuseer me goed en ik maak het opperbest. Sedert mijn vertrek van Vaeshartelt heb ik hoogstens geniest. Ik ben blij alleen te reizen, dat heeft alle voordelen.'

Ook uit de brieven blijkt dat paardrijden en jagen de grote passie was van de vijf broers. Edmond ging speciaal naar Amerika om daar op een ranch te helpen bij de 'horsehunt'. Ofschoon de mogelijkheid tot jagen hem dikwijls tegenviel, vertelt hij vooral vanuit Indië uitgebreid welke dieren hij heeft geschoten en geeft hij details over het kaliber geweer dat hij gebruikte en over de hoeveelheid en de soort kogels die hiervoor nodig waren. Eenmaal kwam hij echt in gevaar. Dat was toen hij midden in de Javaanse jungle op de hielen werd gezeten door een tijger. Het meest interessant echter zijn beschrijvingen van de 'inlanders' en hun leefgewoonten.

Het merendeel van de brieven is aan zijn ouders gericht en in het Frans gesteld. Edmond beheerste die taal uitstekend. Het is aannemelijk dat het Frans de voertaal in het gezin was, niet alleen omdat rond de 'fin de siècle' in de kringen van de welgestelde Maastrichtse bourgeoisie dikwijls Frans werd gesproken, maar ook omdat moeder Louise uit Wallonië afkomstig was. Enkele brieven aan zijn broers heeft hij in het Nederlands geschreven. Vanuit Amerika was Eduard de broer, die de meeste brieven kreeg, vanuit Indië Adolf. In Amerika klaagde Edmond dat hij van niemand post ontving. Hij besloot voortaan alleen diegenen nog brieven te sturen die deze ook beantwoordden. In Indië was vooral de bezorging een probleem.

Weer thuis in Meerssenhoven richtte Edmond enkele kamers in met de curiosa en souvenirs die hij meenam van zijn reizen. In zijn brieven aan het thuisfront kondigt hij regelmatig de komst van kisten met allerlei spullen aan. Ook drukt hij zijn familieleden telkens op het hart zijn brieven goed te bewaren. Dat hebben zij dus ook gedaan en daaraan hebben wij deze prachtige correspondentie te danken.

In de volgende afleveringen volgen wij Edmond op zijn drie reizen en laten hem vooral zelf aan het woord.

Eric Scheepers en Rolf Hackeng
Bron: Familiearchief Regout.

Eduard (12 jaar) en Adolf (13 jaar) op het landgoed Vaeshartelt in de winter van 1889. 'Het was erg koud'.

Nu in de boekhandel

Een selectie uit de sprokkels, die sinds 1992 in de Maaspost zijn verschenen:

Groot Verhalenboek van Maastricht
Sprokkels uit het archief

WalburgPers/Regionaal Historisch Centrum Limburg. 50 sprokkels in 228 pagina's, rijk geïllustreerd. prijs: 19,50 euro.

ARCHIEF

historisch
centrum
limburg

Archiefsprokkels

De vaste rubriek 'Archiefsprokkels' wordt verzorgd door medewerkers van het Historisch Centrum Limburg. Elke twee weken een hele pagina met een nieuw verhaal, opgediept uit de archieven van Maastricht.

Eerder verschenen sprokkels kunt u nog eens nalezen op www.rhcl.nl.

Historisch Centrum Limburg, Sint Pieterstraat 7, 6211 JM Maastricht, tel. 043 - 328 55 00, info@rhcl.nl